

El boom turístic i nostra astronomia

Juan Antonio Fernández

Per a aquest especial vull convidar-vos a fer un viatge als anys 60 del segle passat. Per això agafarem alguns llibres de cuina clàssica espanyola i recercarem entre ses seves pàgines quines receptes representaven a ses nostres illes als grans volums gastronòmics de l'època.

A finals dels segle XIX i durant bona part dels inicis del segle XX la cuina de referència en el continent Europeu era sens dubte la Nouvelle Cuisine francesa. Cuiners com Bocuse, Escoffier i més envant Ducasse foren alguns dels referents d'aquest corrent gastronòmic. El seus grans tractats gastronòmics eren punt de referència de qualsevol cuiner que volgués destacar dins aquest món.

No obstant això, aquesta hegemonia va anat diluint-se amb el pas dels anys i l'aparició del nous cuiners, molts d'ells deixebles dels grans cuiners francesos. Tota aquesta nova fornada de cuiners va fer que les diverses cuines d'altres països es menjassin una part del patís de la cuina francesa. Tot això va fer que apareguessin també grans llibres recopilatoris de cuina, essent la cuina espanyola i la italiana unes de les que començaven a destacar.

Llibres com «La grande cucina», de Luigi Carnacina (Itàlia, 1960); «Nuestra Cocina», de José Sarrau (Madrid, 1962) o «Enciclopedia de la cocina», de Carlo Santi (Itàlia, 1969), eren alguns dels exemplars que estaven en totes les llars en un temps

L'ensaïmada, el dolç més típic.

en que tampoc hi havia la gran quantitat de llibres gastronòmics de que podem gaudir avui dia.

Centrant-nos en la cuina Il·lenca, estàvem en ple inici del boom turístic i les illes s'estaven mostrant al món amb tots els aspectes, també en el gastronòmic.

Amb el final de la post guerra (1939-1962) arribà l'estabilitat política. És el gran moment per al desenvolupament del turisme. El nou ordre internacional i l'estabilitat social permeten el desenvolupament i la passió pel lleure al món occidental. Ara no són els més poderosos, sinó la classe mitjana als països que acaben de sortir de la guerra la que mostra un gran interès per viatjar. Amb un nivell més alt de vida

i amb les necessitats bàsiques cobertes, els ciutadans poden pensar en vacances, uns dies apartats de la rutina i l'ambient habitual. Viatjar és conèixer altres cultures, formar-se en la tolerància i en un món més lliure. Amb vacances pagades (gràcies als diversos convenis sindicals que es van creant) la reducció de la jornada setmanal i l'ampliació de les cobertures socials, què millor que viatjar i descobrir noves terres i cultures.

Malgrat tot, Espanya en aquesta època només estava preparada per rebre turistes, no per exportar-los. La dictadura franquista acollia de bon grau els estrangers que decidien gastar-se els sous durant les vacances a les nostres costes mediterrànies, principal-

Santi Taura fa la seva pròpia versió d'aquesta recepta: magraneta de tords.

ment. Però dificultava el poder viatjar i sortir de les nostres terres. D'aquesta forma el més lluny que aconseguien anar els espanyols i sentir-se turista entre tant suc i alemany era també visitar les platges del Llevant i descobrir el nostre arxipèlag.

Així l'economia il·lenca, basada principalment amb les feines del camp i la indústria (hi havia fàbriques tèxtils, de fang, calçat o de mobles), va deixant pas a una nova fornada d'empreses anomenades hotels.

Però no tot anà tant bé com es desitjava. La crisi energètica del 73 afecta tots els sectors; i el turisme no seria menys. la pujada de preus del petroli va ser el desencadenant de la crisi del sector turístic en aquesta època. Entre 1973 i 1978 van tancar 257 establiments turístics a les nostres Illes i el nombre de turistes va baixar, arribant al mínim el 1976 de 3.147.340. Aquesta recessió suposa una reducció de la qualitat, ja

que s'intenta abaixar els preus perquè vinguin més turistes i mantenir així els ingressos.

La crisi i no és superada fins al 1978.

La mort de Francisco Franco és la mort de la dictadura, la porta oberta a tots els espanyols a un nou món a través de les fronteres. El turisme es converteix al nostre país i a la majoria dels països occidentals el motor de l'economia.

A la dècada dels vuitanta es produeix un creixement constant en el nombre de turistes. L'any 1981 el nombre de turistes va ser de 3.889.238 i el 1988 s'arriba a 6.299.700... i aquest nombre no ha deixar de créixer; l'any passat (2022) balears rebé 16,4 milions de turistes. Però això ja seria tema de debat per a un altre article.

Amb tant de turista nacional i estranger totes les empreses hoteleres s'esforcen per a donar a conèixer el més típic de la nostra

Fa 124 anys que es va crear aquesta cooperativa i duim el nom del patró del poble.

Hi ha major orgull?

Molts d'anys de part de l'equip humà de la cooperativa.

 COOPERATIVA
AGRICOLA DE SÓLLER
Sant Bartomeu

